

# Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

Školní družina  
při Masarykově základní škole Plzeň,  
Jiráskovo náměstí 10,  
příspěvková organizace



# 1. Charakteristika školního vzdělávacího programu školní družiny

## **R A D O S T**

**R = relaxace** - odstraňování únavy žáků z vyučování, vytváření duševní pohody (poslech, rozhovory, četba dětských knih a časopisů).

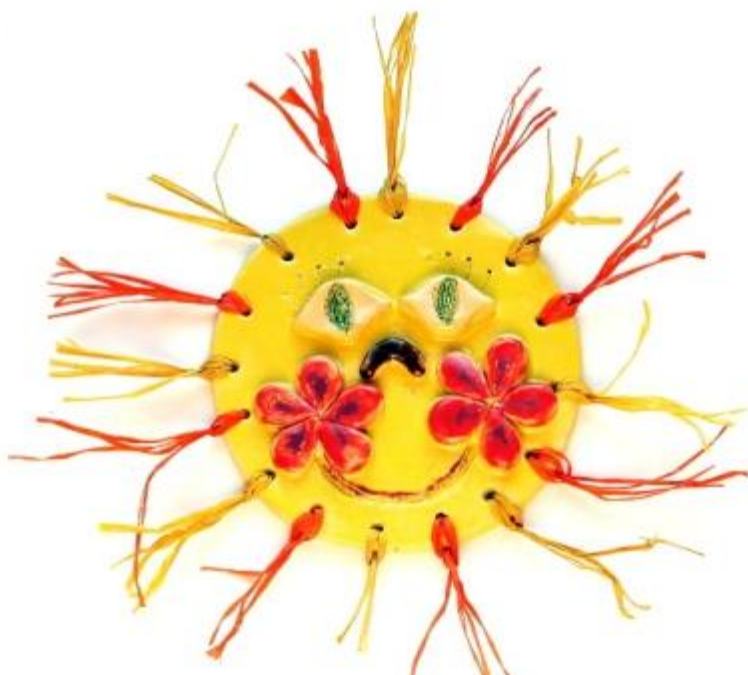
**A = aktivita** - podpora a rozvoj pohybových dovedností žáků s přihlédnutím na jejich tělesný a pohybový vývoj (poznávání různých druhů sportů, hry a soutěže).

**D = didaktika** - procvičování a prohlubování znalostí z výuky formou her, spolupráce s třídními učitelkami, využívání počítačových programů (používání didaktické techniky TV, DVD, PC).

**O = osvojování** - rozvoj schopností, vlastností a dovedností žáků (slovní i mimoslovní komunikace, seznamování a naslouchání).

**S = spontánnost** - rozvíjení vrozených předpokladů žáků přiměřenou činností (samostatnost projevu).

**T = tvořivost** - zdokonalování a rozšiřování manuálních zručností a výtvarných schopností žáků (estetické cítění, ekologická výchova).



*Motto:*

**Hlavní věc je: mít děti rád, umět se vmyslit a vcítit do jejich duševního života, který je spíš konkrétní a obrazný než abstraktně vědecký; vyučovat názorně, připínat vyučování k tomu, co děti konkrétně vidí ve svém okolí; a vyučování co možná individualizovat.**

**Učitel na škole má dětem vštěpovat republikánství, demokratickou svobodu a rovnost; má se stát dítěti kamarádem. Jeho autorita má spočívat na rozdílu věku, na jeho převaze ve všech věcech vědění, praxe a charakteru.**

**Poznávat a zvídat je pro zdravé děti radostí.**

*KAREL ČAPEK  
HOVORY S T. G. MASARYKEM*



**Budova Masarykovy ZŠ je dominantou Jiráskova náměstí v Plzni na Slovanech.**

## **2. Historie školy**

Budova Masarykovy základní školy v Plzni byla postavena v letech 1921-1923 podle návrhu architekta Hanuše Zápala, patrně nejvýznamnějšího plzeňského architekta 1. poloviny 20. století.

**Základní kámen byl položen 2. října 1921 za přítomnosti prvního prezidenta T.G. Masaryka, který již v červnu téhož roku povolil škole užívat čestný název Masarykova. Vyučování bylo zahájeno 1. února 1923.**

Budova školy je první školní budovou postavenou v Plzni na náklady obce po vzniku Československé republiky. Samotnou stavbu provedli známí plzeňští stavitelé R. Pelc a V. Drnec. Krásná sousoší na hlavních vstupních portálech jsou dílem vynikajícího akademického sochaře O. Waltra.

Budova školy byla v květnu 2003 zařazena pro své mimořádné architektonické kvality mezi nemovité kulturní památky.

Školní budova, původně rozdělena na chlapeckou a dívčí, jenom nepatrně změnila svoji vnější podobu, avšak svým vnitřním vybavením a potřebnými úpravami je moderní školou, která vytváří velmi dobré podmínky pro vzdělávání žáků.

Veškeré vnější úpravy školní budovy jsou prováděny citlivě s ohledem na mimořádný kulturně historický význam této stavby.

### 3. Identifikační údaje

<b>Název školy</b>	<b>Masarykova základní škola Plzeň, Jiráskovo náměstí 10, příspěvková organizace</b>
Adresa školy	Jiráskovo náměstí 10, Plzeň 32600
IČ	<b>68 78 45 89</b>
Bankovní spojení	48 38 49 02 67/0100
DIČ	<b>138-68784589</b>
Zápis v OR	F15864 v oddílu Pr, vložka č.593
Síť škol	Č.j.11533/03-21 s účinností 1.1.1003
Školský rejstřík	Č.j.1125/2006-21 s účinností od 23.1.2006 Č.j.12922/2006-21 s účinností od 1.9.2006
Obory vzdělání	Dobíhající obor – <b>79-01-C/001</b> RVP - <b>79-01-C/01</b> od 1.9.2006
Školní vzdělávací program pro Základní vzdělávání	<b>Škola pro Evropu</b> , vydán dne 27.2.2006, čj.00189/2006-1 výuka v 1.a 6.ročníku od 4.9.2006
Telefon/fax	<b>378028680</b> sekretariát, <b>378028695</b> fax <b>378028690</b> školní jídelna <b>378028688</b> školní družina
E-mail	<b>skola@mzs.plzen-edu.cz</b>
Adresa internetové stránky	<b>www.masarykovazs.cz</b>
Právní forma	příspěvková organizace
Název zřizovatele	Město Plzeň, nám.Republiky 1, Plzeň 30632
Součásti školy	Základní škola - IZO - <b>102 228 388</b> <b>Školní družina - IZO - 115 400 281</b> Školní jídelna - IZO - <b>102 664 234</b>
IZO ředitelství	<b>600 069 737</b>
Vedoucí a hospodářští pracovníci	PaedDr. Antonín Herrmann ředitel školy Mgr. Martin Šimek zástupce ŘŠ Alena Bublíková vedoucí ŠJ <b>Martina Šplíchalová vedoucí ŠD</b>
Přehled hlavní činnosti školy (podle zřizovací listiny)	-poskytování základního vzdělání podle platných právních předpisů -zajišťování školní družiny pro žáka I. stupně -zajištění zařízení školního stravování (školní jídelna pro žáky školy a pro žáky ostatních škol a školských zařízení -zajištění závodního stravování pro zaměstnance školy -výchova a rozvoj talentované mládeže
Přehled doplňkové činnosti (podle zřizovací listiny)	-zajištění stravování pro veřejnost s tím, že nebude dotčena hlavní činnost školy -výchova a rozvoj talentované mládeže
Živnostenské listy pro doplňkovou činnost	1.Pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti 2.Hostinská činnost 3.Provozování tělovýchovných a sportovních zařízení sloužících regeneraci a rekondici

<b>součásti školy</b>	<b>kapacita</b>
Základní škola	<b>580</b>
Školní družina	<b>120</b>
Školní jídelna	<b>562</b>

## 4. Podmínky materiální



Školní družina se nachází v přízemí budovy Masarykovy ZŠ. Do ŠD vstupují návštěvy samostatným vchodem z Klášterní ulice, kterým také odcházejí žáci domů. Vchod je označen a vybaven elektronickými zvonky na jednotlivá oddělení.

ŠD má k dispozici čtyři místnosti a šatnu, která je umístěna mezi nimi. Tři místnosti slouží jako herny pro tři oddělení, čtvrtá je využívána pro ukládání pomůcek na pracovní technickou a výtvarnou činnost. Každá herna je svým vybavením rozdělena na pracovní část a část s kobercem určenou k relaxaci či hraní her. Herna třetího oddělení je spojena s kabinetem ŠD a také v ní probíhají ranní a koncové služby provozu ŠD, slouží ke sledování TV, DVD a využívání PC.

Další prostory ZŠ využívané ŠD:

- tělocvična dle určeného rozvrhu
- učebna v přírodě a přilehlé hřiště TJ Sokol 5
- zahrada u Dominikánů
- pro pobyt žáků v přírodě a sportovním aktivitám

Žáci navštěvující ŠD jsou povinni dodržovat pravidla chování, bezpečnosti, šetřit veškerý majetek ŠD, dodržovat čistotu a pořádek. Žáci se přezouvají a odkládají věci v šatně ŠD.

V místnostech ŠD jsou k dispozici hygienické utěrky a mýdlo.

Pitný režim je zabezpečen v rámci školního stravování, vlastními zdroji či možností zakoupení nápojů v automatu. Školní stravování je zajištěno v budově ZŠ a žáci ŠD využívají samostatného prostoru – malé jídelny.

## **5. Provoz ŠD**

Ranní provoz probíhá **od 6:00 do 8:00 hodin**.

Odpolední provoz je **od 11:30 do 16:30 hodin**.

V době vedlejších, popř. mimořádných prázdnin, zajišťuje škola celodenní provoz od 6:00 do 16:30 hodin na základě rozhodnutí ředitele a podle počtu přihlášených žáků. Provoz je zajištěn každý pracovní den po celý školní rok, kromě dnů, kdy ředitel školy rozhodne po dohodě se zřizovatelem provoz přerušit (školní prázdniny, ředitelské volno, „chřipkové prázdniny“ atd.).

## **6. Podmínky přijímání a odhlašování žáků**

Ředitel Masarykovy ZŠ Plzeň rozhoduje o přijetí žáka do ŠD a stanoví způsob evidence účastníků.

Žáka do ŠD přihlašuje zákonný zástupce předáním řádně vyplněné přihlášky s uvedením rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka ze ŠD.

Zájmové vzdělávání je dobrovolné, ale po přihlášení se stává povinností.

Do ŠD jsou zařazeni především žáci navštěvující I. stupeň Masarykovy ZŠ Plzeň.

Důvodem odmítnutí přijetí žáka je především naplnění kapacity ŠD, ta bude naplňována od 1. tříd směrem k vyšším ročníkům. Každý případ odmítnutí přijetí žáka do ŠD bude projednán se zákonným zástupcem žáka.

V ŠD je určena ředitelkou Masarykovy ZŠ Plzeň vedoucí vychovatelka jako vedoucí pracovník, který řídí a kontroluje práci podřízených zaměstnanců. Zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, poplatky, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.

Přihlašování a odhlašování žáků ze ŠD je prováděno na základě písemných žádostí zákonných zástupců žáka. Při zápisu do ŠD jsou zákonní zástupci žáků prokazatelně seznámeni s vnitřním řádem ŠD.

Vyzvedávání či odchody žáků probíhají po obědě do 13,30 a po skončení odpoledních činností od 15,00 do 16,30 hodin.

Nelze žádat o propuštění žáka ze ŠD telefonicky. Samostatný odchod žáka ze ŠD - žák odchází sám na základě záznamů v přihlášce do ŠD, pokud odchází v jiném čase, musí přinést změnu na formuláři „Žádost o uvolnění žáka ze ŠD“.

Vyzvedávání žáků – vyzvedává zákonný zástupce, popř. jiná osoba starší 18 let uvedená v přihlášce do ŠD.

Opakované nevyzvednutí žáka po skončení provozu ŠD / po 16,30 hod./, může být důvodem k vyloučení žáka ze ŠD.

## **7. Podmínky ekonomické**

Výši měsíčních plateb za pobyt žáka v ŠD určuje ředitel Masarykovy ZŠ Plzeň na základě výpočtu neinvestičních nákladů na žáka. Úplata za pobyt v ŠD je splatná předem, platí se zpravidla ve dvou splátkách – za období září až prosinec, leden až červen. Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok.

**Ředitel školy stanovil od 1. 9. 2015 příspěvek rodičů žáka na částečnou úhradu neinvestičních nákladů v ŠD na 120,- Kč za jednoho žáka. Tato částka je určena i pro každého dalšího žáka z jedné rodiny (sourozenci)**

Výši úplaty může ředitel snížit nebo plátce od úplaty osvobodit při pobírání dávek pomoci v hmotné nouzi, při zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách nebo při svěřením dítěte do pěstounské péče podle zákona o státní sociální podpoře.

Úplata může být snížena nebo prominuta, pokud zákonný zástupce prokáže (doloží příslušné potvrzení a doloží rovněž, že je mu příspěvek vyplácen) řediteli školy. Úplata může být snížena také těm, kteří se účastní více než dvou činnostmi daného školského zařízení a účastníkům, kteří jsou zapsáni k pravidelné činnosti, v případě účasti v dalších činnostech daného školského zařízení.

#### **Řízení o snížení nebo prominutí poplatku**

Žadatel o snížení nebo prominutí poplatku předloží škole písemnou žádost s uvedením důvodů, kopii rozhodnutí o poskytování příspěvku v hmotné nouzi, zvýšení sociálního příspěvku nebo potvrzení o pěstounské péči a kopie dokladů, které prokazují, že je mu příslušný příplatek skutečně vyplácen

Ředitel školy podle vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání v platném znění a podle ustanovení školského zákona v platném znění rozhodne o snížení nebo prominutí poplatku

Údaj o snížení nebo prominutí poplatku je veden v dokumentaci žáka v ŠD.

#### **Podpínky úplaty**

*Obecně: splatnost úplaty stanoví ředitel školy tak, aby byla uhrazena nejpozději před ukončením účasti v dané činnosti. Úplatu může ředitel školy rozdělit do více splátek*

Úplata v ŠD Masarykovy ZŠ Plzeň je z rozhodnutí ředitele školy splatná k 5. dni kalendářního měsíce, platí se zpravidla ve dvou splátkách září – prosinec, leden – červen. Pokud za žáka není zaplacen poplatek, vedoucí vychovatelka ŠD o tom uvědomí ředitele Masarykovy ZŠ Plzeň nejpozději do jednoho měsíce. Ředitel školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze ŠD

Po projednání se zřizovatelem se činnost ŠD v době všech prázdnin přerušuje

Výše úplaty zůstává stejná i v měsících, kdy jsou prázdniny nebo svátky (vyjma letních velkých prázdnin).

## **8. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před rizikovým chováním a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí**

Všichni žáci se chovají při pobytu ve škole i mimo školu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům není dovoleno v době mimo vyučování zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dozor způsobilou osobou. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově nebo mimo budovu při akci pořádané školou, žáci ihned ohlásí. Vychovatelky ŠD provedou prokazatelné poučení žáků v den jejich nástupu ve školním roce, dodatečné poučení žáků, kteří nastupují později a provedou o tom písemný záznam. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti družiny.

Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku **rizikového chování**, poskytovat jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody. Sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a

rodiče postiženého žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Třídní učitelé zajistí, aby každý žák měl zapsány v žákovské knížce tyto údaje: adresu, telefonní čísla rodičů do zaměstnání a domů, adresu a jméno ošetřujícího lékaře. Při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dozvěděl první.

Počet žáků v oddělení ŠD maximálně 30. Mimo areál školy nesmí počet na jednu vychovatelku přesáhnout 25 žáků.

Žáci se řídí školním řádem a vnitřním řádem školní družiny, dbají pokynů vychovatelek o dodržování bezpečnosti při všech činnostech v ŠD.

Vychovatelky jsou zodpovědné za žáky, kteří se dostaví do ŠD. Za žáky, kteří se do ŠD nedostaví, vychovatelky nezodpovídají.

Úrazy jsou evidovány ve knize úrazů v ŠD.

Před každou akcí vychovatelka poučí žáky o bezpečnosti a určí pravidla rozchodů a přesunů, při kterých se budou dodržovat pravidla silničního provozu.

Posilovat kázeň při veškerých činnostech ŠD. Před pravidelnou /zájmovou, vzdělávací a výchovnou/, odpočinkovou činností a u příležitostných akcích provede vychovatelka proškolení žáků.

Vychovatelka musí vymezit žákům prostor pro pohyb.

## **9. Popis personálních podmínek**

Dvě vychovatelky jsou plně kvalifikované, třetí vychovatelka doplňuje vzdělání na bakalářském oboru UK Praha. Vychovatelky zajišťují svou specializací i osobním zaměřením co nejpestřejší skladbu, vytvářejí zdravé prostředí pro žáky přirozenou autoritou i organizačními schopnostmi. K potřebám žáků jsou všímavé, trpělivé, přátelské, komunikativní, tvořivé a důsledné. Uplatňují spravedlnost, taktost a přiměřenost při hodnocení výkonů a chování žáků. Ve vztahu k žákům jsou optimistické a zdravě sebekritické. Navzájem se respektují, pomáhají si a otevřeně hovoří o svých námětech i připomínkách. Vychovatelky se soustavně vzdělávají samostudiem a v akreditovaných kurzech KCVJŠ Plzeň, účastí na seminářích pořádaných školou, pedagogických a provozních poradách.

Spolupracují se všemi pracovníky školy, zejména pak s učitelkami I. stupně.

## **10. Formy vzdělávání**

Zájmově vzdělávací činnost školní družiny se provádí formou **pravidelné činnosti výchovné, vzdělávací a zájmové, dále spontánních a příležitostných činností**, které jsou dány týdenní skladbou zaměstnání a zahrnují funkční i režimové momenty, odpolední aktivity a kroužky.

Vzhledem k tomu, že oddělení ŠD jsou také sestavována z žáků více ročníků, nejsou v programu vymezené činnosti pro jednotlivé ročníky, ale vychovatelky vybírají z programu adekvátní činnosti pro svá oddělení a sestavují komplexní program obsahující všechny složky zájmového vzdělávání.

## **11. Délka a časový plán vzdělávání**

Školní družina zahrnuje ve svém vzdělávacím cyklu plán vzdělávání žáků 1. stupně na jeden školní rok. Plán je sestaven v podobě celoročního plánu činnosti. Tématické celky jsou



rozděleny do čtyř částí dle ročních období a vycházejí z daného ročního téma sestaveného dle ze zájmu žáků, podmínek a možností školní družiny.

## **12. Obsah vzdělávání**

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve ŠD navazuje na školní vzdělávací program pro základní vzdělávání naší školy s motivačním názvem „Škola pro Evropu“.

### **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

#### **12.1 Místo, kde žijeme.**

##### **Výchovná a vzdělávací činnost– náměty:**

Vycházky spojené s pozorováním a seznamováním okolím ZŠ, pojmenovávání ulic v okolí školy a bydliště. Učit se znát názvy významných budov našeho města. Seznamování s historicky spjatými místy a budovami. Znat bezpečnou cestu do školy. Učit se rozlišovat staré a nové, přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjadřovat jejich estetické hodnoty.

Pěstovat vztah ke starým hodnotám našeho města.

Četbou seznamovat s legendami, historií našeho města a významnými osobnostmi minulého i současného života (využití též PC, TV, DVD). Využívat informací z místních zpravodajských novin (Radniční listy, Zpravodaj ÚMO2).

Získané vědomosti procvičovat formou soutěží, her a kvízů.

##### **Zájmová činnost – náměty:**

Výtvarné osvojování skutečnosti ve formě kresby či malby domu, ve kterém žijí – z vystřižených prvků vytvořit kolektivní dílo „naše město, ulice“.

Kresba dopravních prostředků a dopravních značek, začlenit do kolektivní práce.

Kresba jednoduchého plánu cesty do školy.

Stavby domů a dopravních prostředků ze stavebnic Cheva, Seva Varianta – montáž a demontáž

Modelování staveb a techniky.

Zpívání lidových písní našeho regionu

Formou malých divadélek (prstové či papírové loutky, maňásky) navázat na tradici loutkářství našeho města..

##### **Cíl činností:**

Prohlubovat prostorové vnímání a zeměpisnou orientaci.

Pomáhat vytvářet citový vztah ke svému bydlišti, městu, kraji.

Podněcovat k přemýšlení o věcech a jevech kolem nás.

Zlepšovat motorické schopnosti..

Seznamovat s místními tradicemi a posilovat citový vztah k hodnotám, které vytvořili naši předkové.

Upevňovat pravidla bezpečnosti silničního provozu.

## 12.2 Lidé kolem nás

### Výchovná a vzdělávací činnost – náměty:

Každodenní osvojování a dodržování základů společenského chování – pozdravení se s žáky, slovní i mimoslovní komunikace (nepoužívání nevhodných slov, kouzelné slůvko prosím),

při obědě dodržovat zásady správného stolování, učit žáky toleranci a pomoci druhému, pokud se někomu něco nedaří přispěchat radou a pomocí, nezesměšňovat a nekritizovat. Vést žáky ke vzájemným kamarádkým přístupům. Udržovat pozitivní klima v oddělení optimistickým přístupem k žákům, radostí ze spolupráce a vytvořené práce.

Povídání s žáky o rodině a jejich postavení v ní. Diskuse o programech v TV, které žáky sledují a vhodně je motivovat. Zajímat se, jak žáci využívají svůj volný čas mimo školu (aktivní sportování, hry na hudební nástroje, výtvarné zaměření apod.), dát jim možnost své dovednosti předvést před ostatními.

Předcházet šikaně.

### Zájmová činnost – náměty:

Kresba spolužáka či kamaráda (barevný pastel, uhel) - najít klady a vyjádřit charakteristické vlastnosti. Malba prožitků a zážitků z přečteného textu (pohádky, příběhu) nebo z prožité události (vánoční prázdniny v rodině). Tvorba drobných vánočních dárků a přání (např. zdobení svíček ubruskovou technikou, papírové ván. ozdoby, vosková batika kapříků apod.).

Modelování postav rodiny, kamarádů, zachycující pohyby.

Poznávání povolání a pracovních činností formou her (žáci hádají zaměstnání z mimického předvedení, předvádějí čím by sami chtěli být).

Výroba dárků pro budoucí prvňáčky k zápisu (papírové záložky se zvířátky, pohádkové postavičky na špejli, papírové origami apod.).

Zpívání vánočních koled, ukázky hry na různé hudební nástroje, kterým se žáci individuálně věnují v uměleckých školách (povídání o těchto nástrojích – názvy, z čeho se skládají).

Ke Dni matek tvorba přáníček s vepsanými básničkami, výroba dárečků – barevná srdíčka na špejlich, zdobení kamínků malbou či ubruskovou technikou.

### Cíl činností:

Zdokonalovat sebeobsluhu a samostatnost žáků.

Upevňovat správné vztahy k rodině, rodičům i prarodičům.

Vytvářet kolektivní cítění, kladný vztah ke spolužákům, odstraňovat ostych.

Podporovat tvořivé myšlení, cvičit paměť a postřeh.

Posilovat národní cítění.

## 12.3 Lidé a čas

### Výchovná a vzdělávací činnost – náměty:

Při vycházkách pozorovat změny okolí vzhledem k ročním obdobím. Umět se orientovat v čase – znát hodiny a časové jednotky – den, týden, měsíc a rok. Vyjmenovat měsíce a zařadit je do ročních období. Umět zařadit jednotlivé svátky a školní prázdniny.

Povídání o tradicích a zvycích Vánoc a Velikonoc.

Vést žáky k účelnému využívání volného času – vhodné kroužky, četba knih, práce s PC .

Vytvářet u žáků návyky na pravidelnou a účelovou přípravu na vyučování.

Seznamovat žáky s významnými rodáky našeho města, regionálními památkami a významnými událostmi regionu. Četbu zaměřit na Staré pověsti české, Plzeňské legendy a pověsti, Staré řecké báje a pověsti, Mýty a legendy různých států.

Režim dne v jednotlivých odděleních účelně využívat bez zbytečných prodlev a dbát na pozitivní atmosféru.

### Zájmová činnost – náměty:

Rozvíjení tvořivosti a fantazie při výrobě karnevalových masek – práce s různými druhy materiálů (barevné papíry, kartony, textil, kůže, korálky), malba obličejových masek s tématem zvířat či pohádkových postav.

Zdobení velikonočních kraslic různými technikami (vosková batika, krepový papír, těstovinová krajka, apod.). Papírové stojánky na vajíčka z barevných kartonů.

Kresba kruhového kalendáře s rozdělením na roční období a měsíce.

Výroba papírových draků – malba obličejů, zdobení ocasu pomocí papírových vějířů z barevného papíru.

Kresba znamení zvěrokruhu.

Malba pohádkových postav dle literární předlohy nebo podle vlastní fantazie žáků vytvořit

originální strašidýlko a vymyslet název.

Seznamování s ilustracemi dětských knih a rozpoznávat nejznámější ilustrátory.

Zpívání lidových a národních písniček.

### Cíl činností:

Podporovat aktivní odpočinek žáků, odstraňovat duševní únavu.

Při práci s knihou rozvíjet estetické cítění.

Vnímat rytmus a melodii mluveného slova.

Rozvíjet fantazii a představy, city žáků a snažit se spojovat hudební složku se slovem, obrazem a pohybem.

## 12.4 Rozmanitosti přírody

### Výchovná a vzdělávací činnost – náměty:

Při vycházkách pozorovat změny přírody vzhledem k ročním obdobím – mění se barvy, tvary a struktury např. listů.

Rozlišovat ukázkami co roste na stromech, keřích a zemi.

Sběr vzorků různých přírodnin – pojmenování, výstavka a využití při pracovních či výtvarných činnostech.

Poznávání místních chráněných rostlin a ohrožených druhů zvířat.

Pojmenování místních vodních toků a nádrží, vysvětlit jejich důležitost pro člověka a přírodu.

Pozorovat ptáky, rozdělovat na stěhovavé a stálé, určovat jejich stopy ve sněhu.

Povídání o rozdílech mezi domácími a volně žijícími zvířaty, zdůraznit nebezpečnost styku s cizími a neznámými zvířaty. Zda mají žáci doma zvířátko a jak se o ně starají.

Využívat pranostiky, přísloví a hádanky.

Pečovat o pokojové rostliny.

Seznamovat s přírodními materiály s jejich využitím a vlastnostmi.

Vést žáky k rozlišování a třídění odpadu.

### Zájmová činnost – náměty:

Práce s přírodninou – lisování a tisk listů, listová koláž strašidýlek, výroba zvířátek a panáčků z plodů žaludů a kaštanů, malba na obláčky, navlékání usušených plodů jeřabin, lepení obrázků ze semínek a koření.

Koláž – nalepené vystřižené obrázky zvířat a dokreslení okolní krajiny, prostředí.

Monotisk vodovými barvami – vystřihování tvarů motýlků a dokreslování kontur křídel tuží.

Malba květinových zátiší.

Voskový pastel – kresba sluníček s obličejí – vyjádření nálady.

Vyjádření pocitů barevnými liniemi.

Papírové skládky z barevných papírů – berušky, květiny a zvířata.

Vystřihování sněhových vloček.

Tvorba panenek z různých druhů textilu a vln.

Modelování zvířátek.

Písničky o přírodě a zvířatech.

Nejoblíbenější zvíře – volné techniky.

### Cíl činností:

Vést k ohleduplnému chování a ochraně přírody.

Využívání dětských časopisů, encyklopedií a atlasů.

Rozvíjet představy a pojmy v oblasti přírody a lidské činnosti v ní.

Zlepšovat motorické schopnosti.

Upevňovat vědomosti při pozorování a vycházkách.

Práce žáků využívat k výzdobě herny.

## 12.5 Člověk a zdraví

### Výchovná a vzdělávací činnost – náměty:

Sportovními soutěžemi poznávat různé druhy sportů..

Povídání s žáky a tom co rádi jí a jaké potraviny jsou zdravé, důležitost konzumace ovoce a zeleniny, jejich začlenění do jídelníčku.

Vytvářet modelové situace a učit žáky praktickou činností používat zásady První pomoci.

Vysvětlovat používání důl. telef. linek a linek bezpečí, upozornění na jejich zneužívání.

Vést s žáky diskuse o obezřetnosti při styku a cizími osobami, možnostmi pomoci pro sebe i jiné žáky.

Učit žáky k sebekázni a uposlechnutí pokynů vychovatelky, využití při mimořádných situacích.

Vyprávíme si s žáky o dodržování zásad hygieny – používání kapesníčků, čistoty rukou,

vhodnosti oděvu s ohledem na počasí, péči o chrup a vlasy (nebezpečí výskytu vší).

Poznávat naše tělo – části těla.

### Zájmová činnost – náměty:

Vystřihování postav chlapce a dívky dle šablony dokreslování oblečení dle ročních období.

Otisky dětských rukou.

Kresba - jak žáci sportují (jízda na kole, kol. brusle apod.).

Zimní sporty - kresba na tmavý podklad s použitím bílé barvy.

Výroba obrázkového metru – žáci si zapisují svou výšku a sledují změny.

Koláž – obrázky potravin z časopisů a dokreslování pozadí.

Společný i sólový zpěv oblíbených písniček žáků.

### Cíl činností:

Dodržování pitného režimu žáků.

Vytvářet vztah k pohybu a sportování.

Procvičovat zásady správného stolování a zdravé výživy.

Upevňovat návyky v oblasti zdraví, předcházet nemocem a úrazům.

Utváření a upevňování morálních a volních vlastností žáků (sebeovládání, čestnost, rozhodnost, odvaha, aj.).

Dodržovat režim dne ve smyslu střídání aktivních a relaxačních činností.

## **13. Konkrétní cíle zájmového vzdělávání**

Prohlubování znalostí formou didaktických her.

Využívání programů PC, informace z časopisů pro děti, encyklopedií a atlasů.

Připravovat kvízy, rébusy, křížovky a tajenky.

Zdokonalování čtení dobrovolnou účastí na společné četbě knih na pokračování, správně vyslovovat, vnímat melodii a rytmus.

Správnou výslovnost procvičovat jazykolamy, slovními hříčkami, básničkami a písničkami.

Rozvíjet slovní zásobu a fantazii žáků vyprávěním vlastních zážitků a příběhů, dramatizací - malá divadélka (loutky, maňásky).

Cvičit paměť a soustředění.

Přitažlivou formou cvičit postřeh, udržovat důležité informace v paměti, podporovat tvořivé myšlení.

Seznamovat s autory a ilustrátory dětských knih .

Zdokonalovat techniku psaní a správné držení pera.

Vést žáky k dokončení započaté práce.

### **13.1 Metody a formy činnosti:**

- individuální i skupinová práce
- vysvětlování a názorné ukázky
- komunikace a řízená diskuse
- vzájemná spolupráce
- prezentace výsledků
- bezpečnost
- hry a soutěže
- hudba a zpěv
- výtvarné techniky
- sportovní aktivity

### **13.2 ŠD navazuje a rozvíjí u každého žáka kompetence v programu školního vzdělávání:**

#### **Kompetence k učení** – žák

- čte s porozuměním, vyhledává potřebné informace, poznává smysl a cíl učení, dokončí započatou práci, formuluje správné odpovědi na kladené otázky, získané zkušenosti uplatňuje v praxi, realisticky zhodnotí své výsledky.

#### **Kompetence k řešení problémů** – žák

- rozlišuje vhodná řešení vedoucí ke správnému cíli, rozpoznává vhodné a nevhodné chování, dokáže se prosadit a podřídit, všímá si svého okolí a zapojuje se do řešení za pomoci logických a empirických postupů.

#### **Kompetence komunikativní** – žák

- komunikuje a vyjadřuje své pocity bez ostychu, vhodně se vyjadřuje, naslouchá a reaguje, domlouvá se slovy i gesty, formuluje své myšlenky.

#### **Kompetence sociální a personální** – žák

- uznává autoritu, podporuje mezilidské vztahy, samostatně rozhoduje, přijímá radu i kritiku, uvědomuje si důsledky svého jednání, chová se ohleduplně a pomáhá druhým, rozpozná agresivitu, šikanu, nespravedlnost i lhostejnost.

#### **Kompetence občanské** – žák

- učí se činnosti a hry plánovat, organizovat a řídit, odhaduje rizika svých nápadů, ke všemu přistupuje zodpovědně, uvědomuje si práva svá i druhých, dbá na zdraví své i druhých.

#### **Kompetence pracovní** – žák

- připravuje se na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti

## **14. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

Při skupinových činnostech se respektují omezení žáků vyplývající z IVP.  
Při individuálních činnostech se upravuje tempo i rozsah činnosti vzhledem k IVP.  
V případě potřeby mohou být žákovi zadávány diferencované individuální úkoly.  
ŠD konzultuje svůj přístup k žákovi s VP, TU popř. asistentem pedagoga.  
Důležitá je i úzká spolupráce se zákonnými zástupci.

## **15. Závěr**

Základním účelem zájmového vzdělávání je rozvinout hodnoty a postoje žáků, vybavit je znalostmi a dovednostmi, které jim dají pocit větší jistoty a uspokojení v životě. Všechny činnosti mají přinášet žákům radost z objevování či překonávání překážek.

Tento dokument vstupuje v platnost a nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2015

V Plzni, dne 28. 8. 2015

Zpracovala: Martina Šplíchalová  
vedoucí vychovatelka

Schválil: PaedDr. Antonín Herrmann  
ředitel školy